

Om psykologisk krigföring

Mike Fuller

Dramatikern Edgar Estaco förklarade att hans pjäs handlar om hur USA "hotar oss psykologiskt" vilket enligt psykoanalytikern Stephen Soldz från Boston har djupgående effekter, särskilt när skräcken ingjuts av "världens största supermakt".

Inför Teatro D'Subitos uppsättning av hans verk "November" talade Estaco om det stadium av ständig beredskap som ligger under det svartjukedrama som spelas upp på Llauro-teatern i Havanna, regisserad av Pedro Vera. Två bröder i uniform skapar en svartjuk spänning kring den frånvarande Matilde som båda älskar. "Vad gör vi här? Vi har ju inte ens några skott", frågar den ene och får svaret "Vi är här för att överleva. Sådant är kriget."

Psykologisk krigföring

Enligt Edgar Estaco har "Kuba befunnit sig i psykologiskt krig i över 40 år. Ständig beredskap har blivit en vana." Estaco är vvs-ingenjör till yrket, och ett annat offer för USAs aggressioner är den sönderfallande infrastrukturen, som läckande rör och maskiner som skär ihop och annat som orsakar huvudvärk för de ansvariga. "Den här pjäsen är en parodi på det kubanska psyket", säger han, men hotet finns i verkligheten, "USA hotar oss psykologiskt, och vi försvarar oss psykologiskt".

Ingen vit flagga

Men teaterfolket ger inte upp inför den ansiktslösa fiendens konkreta hot i pjäsen. Hemsidan "Cuba vs. the Blockade" förklarar hur USAs blockad på ett eller annat sätt hotar praktiskt taget all verksamhet på Kuba från musiken, familjelivet, utbildningen, resorna och idrotten till bankverksamhet och miljarderna i extrakostnader för handel, energi och telekommunikationer.

De trakasserier som kanske känns värst är de mot hälsovården, "omöjligheten att få tag i nödvändiga läkemedel och utrustning för att rädda liv och minska lidandet". Som Vatikanens utrikesminister på besök i Havanna sa, "blocka-

den är omoralisk, oansvarig och ologisk". Den bedrivs av en svår fiende som Kuba varken kan eller vill låta sig besegras av.

Djupgående effekter av ständig ångest.

Efter att ha hört om den psykologiska krigföring som denna pjäs tar upp och några av effekterna av USA ekonomiska krigföring och hot, sa Stephen Soldz, professor på Boston Graduate School of Psychoanalysis, att han inte var förvånad över omfattningen av stressproblem bland kubanerna. "När folk lever med ständig underliggande vag känsta av hot blir effekterna djupgående", sa Soldz och sa att det vore intressant att studera detta tillsammans med kubanska psykologer.

Konsekvenserna av att leva under ständig beredskap innebär "både känslomässigt och upplevelsemässig en underliggande nivå av ångest och koncentrationssvårigheter." I USAs hot mot Kuba handlar det ju inte bara om hot utan också längtan. Denna längtan underblåses i ständiga fientliga kampanjer från Miamis Radio Marti, som lovar både massor av ekonomiskt stöd till en "övergångsregering" och omedelbart medborgarskap till dem som lyckas ta sig över Floridasundet till USA.

"När det handlar om rädsla för världens mäktigaste stat kombinerad med löfte om ett bättre liv så är det lätt att förlora fotfästet" sammanfattade Soldz. Det är väldigt upprivande att vara rädd för något som också lockar, precis som i pjäsens triangeldrama som gått över styr.

Prensa Latina 08 02 27. Utdrag o översättning Björklund

KUBANSK DON QUIJOTE I DANMARK

En kubansk version av klassikern Don Quijote, av Kubas prima ballerina "assoluta" Alicia Alonso framfördes för första gången på Kungliga Teatern i Köpenhamn av Kungliga Danska Baletten. Specialister från Kubanska Nationalbaletten har arbetat med de danska dansarna i ett utbyte mellan de två dansgrupperna, bägge internationellt erkända. De danska artisternas förkärlek för den kubanska balettskolan och grundaren Alicia Alonso sägs bero på den autentiska kubanska stilen och rikedomen i dess koreografiska uttryckssätt.

Som en del av detta utbyte ska chefen för Kungliga Danska Baletten, Frank Andersen, tillsammans med Kubanska Nationalbaletten framföra tredje akten ur Napoli av August Bournonville, den danska 1800-talsskolans främste representant. ACN 08 01 21. Översättning Oskar

DANSKA ODIN TEATRET PÅ KUBA

Den danska teatergruppen Odin Teatret, ledd av italienska skådespelaren Eugenio Barba, ska framföra Esters Bok av Ibel Nagel på Kuba. Pjäsen handlar om Esters liv, om en åldersdement kvinnas ensamhet, separation och åldrande. I en dyster atmosfär sukter Ester efter ungdomen och minns sitt förlutna, fyllt av ångest och livsavgörande händelser. Nagel spelar modern och Elena Floris hennes dotter. Författaren började skriva pjäsen men lämnade den åt sidan för att återuppta den då hennes mor blev sjuk vid 85 års ålder.

Eugenio Barbas grupp har vunnit flera priser i Europa. Den består av skådespelare från fyra kontinenter, och är även en skola för skådespelare, regissörer och pjäsförfattare.

ACN 08 01 25. Översättning Oskar